MAATALOUS

Tutkimuksen mittaristo on tehty Keski-Euroopan näkökulmasta. Tuloksissa näkyy Suomen eduksi Suomen hännän katkaisukielto. **TUTKIMUSKOORDINAATTORI CAMILLA MUNSTERHJELM, HELSINGIN YLIOPISTO**

Sioilla on Suomessa EU:n parhaat oltavat

Kansainvälinen selvitys osoittaa selkeän eron keski-eurooppalaisten ja suomalaisten sikojen hyvinvoinnissa Suomen eduksi.

MARKKU VUORIKARI

Tutkimuksen mukaan virikkeiden käyttöä pitäisi sikaloissa lisätä vielä entisestään. Puupalikat ovat oiva virike sioille.

Kansainvälisellä sikojen hyvinvointia mittaavalla Welfare Quality -mittarilla tutkittuna suomalaiset siat voivat selvästi paremmin kuin siat Keski-Euroopassa.

Suomessa tutkittiin 158 tilaa eli vajaa viidennes maan emakoista ja lihasioista vuosina 2010–2013. Mittauksen parhaaseen luokkaan, erinomaiseen, ylsi Suomessa lihasikaloista 58 prosenttia ja emakkotiloista 28 prosenttia.

Loput tutkimuksessa olleet suomalaiset sikatilat kuuluivat ryhmään hyvä, joka on toiseksi paras arvosana.

Hännän katkaisu yleistä Keski-Euroopassa

Suomen ohella sama tutkimus on tehty Saksassa, Ranskassa, Espanjassa ja Britanniassa. Näissä maissa yksikään tila ei yltänyt luokkaan erinomainen. Hyvään ylsi näissä maissa 41 prosenttia ja kolmanteen luokkaan, hyväksyttävään, 59 prosenttia.

”Tutkimuksen mittaristo on tehty Keski-Euroopan näkökulmasta. Tuloksissa näkyy Suomen eduksi Suomen hännän katkaisukielto”, tutkimuskoordinaattori **Camilla Munsterhjelm** Helsingin yliopistosta sanoo.

Keski-Euroopassa hännän katkaisu on yleistä, jolloin sikojen stressi ei näy häntien purentana, eikä stressiin silloin tiloilla puututa.

Munsterhjelm toteaa, että mittaristo on Suomelle lepsu, koska lähtötaso suomalaistiloilla on korkea.

Keski-Eurooppaan verrattuna suomalaisilla sikatiloilla oli erityisesti paremmin eläinten terveys ja käyttäytyminen. Ne kuitenkin nousivat tärkeimmiksi kehityskohteiksi myös Suomessa. Virikkeitä tulisi tutkimuksen mukaan lisätä ja emakoille suositellaan lisää tilaa.

Tulokset esiteltiin Welfare Quality -hankkeen päätöstilaisuudessa torstaina Helsingissä. Tilaisuudessa oli laajasti paikalla edustajia tutkimuksesta, tuottajajärjestöistä, maa- ja metsätalousministeriöstä sekä eläinsuojelujärjestöistä.

Hankkeen loppuraportti julkaistaan ensi vuonna.

Tulosten esittelyn jälkeen käydyssä keskustelussa mielipide-eroja löytyi lähinnä tutkimuksessa käytetyistä sanavalinnoista. Kauppaa ja teollisuutta kohtaan keskustelijoilla oli yhteinen sävel.

”Teollisuuden ja kaupan on taattava, että kuluttaja voi maksaa tuottajalle hyvistä tuotantotavoista”, toiminnanjohtaja **Kati Pulli** Suomen eläinsuojeluyhdistysten liitosta sanoi.

Suomen sikayrittäjien toiminnanjohtaja **Ari Berg** toivoi, että kauppa ja teollisuus arvostaisivat tuottajien tekemää työtä ja se näkyisi hinnassa.

”Laadussa ja eläinten hyvinvoinnissa voitamme muut maat. Se on antanut tiloille tulevaisuudenuskoa, vaikka kannattavuus on ollut pitkään heikko”, Berg sanoi.

Kotieläinasiamies **Jukka Rantala** MTK:sta sanoi, että koska Suomessa on muita maita kovemmat vaatimukset kotieläintiloille, on tiloille aiheutuneista kustannuksista maksettava kattavaa tukea.

TUURE KIVIRANTA

Lihasikojen tuotannon laatu Suomessa ja Euroopassa

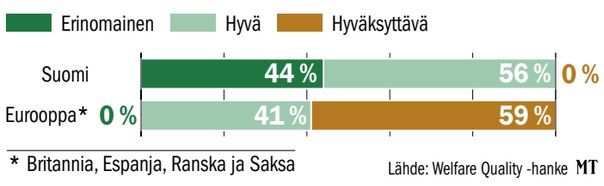

Sikojen hyvinvoinnin periaatteet ja kriteerit

- Oikea ruokinta
  - vapaus nälästä
  - vapaus janosta
- Hyvä terveys
  - vapaus loukkaantumista
  - vapaus sairauksista
  - kivuttomat hoitotoimet
- Hyvät olosuhteet
  - makuualustan mukavuus
  - sopiva lämpötila
  - esteetön liikkuminen
- Lajille sopiva käyttäytyminen
  - sosiaalisen käyttäytymisen ilmaisutavat
  - muun käyttäytymisen ilmaisu
  - hyvä hoitaja-eläinsuhde
  - positiivinen tunnetila

MT Lähde: Welfare Quality -hanke

> Teollisuuden ja kaupan on taattava, että kuluttaja voi maksaa tuottajalle hyvistä tuotantotavoista.«
>
> KATI PULLI

Animalia haluaisi rajoittaa uutisointia

Welfare Quality -tutkimuksen julkistustilaisuuden keskustelussa suurimmaksi puheenaiheeksi eivät yllättäen nousseetkaan eläinten hyvinvointi ja kehitystarpeet. Eniten kuohutti tutkimuksessa käytetyt sanavalinnat ja arvosteluasteikko.

Eläinsuojeluliitto Animalian toiminnanjohtajan **Salla Tuomivaaran** mielestä tutkimuksessa ei pitäisi parhaalle luokalle käyttää nimitystä erinomainen eikä tutkimustuloksia pitäisi laajasti uutisoida.

”Jos suomalaisen tuotannon erinomaisuutta aina korostetaan, ei kuluttaja kaupassa mieti miten eläin voi, vaan luottaa kaiken kotimaisen olevan hyvää.”

”Ollaan nyt tyytyväisiä”

Tuomivaaran kommentti käynnisti vilkkaan keskustelun.

Eläinlääkintöneuvos **Pirkko Skutnabb** maa- ja metsätalousministeriöstä tiivisti lopuksi useimman paikalla olleen mielipiteen.

”Ollaan nyt tyytyväisiä saaduista hyvistä tuloksista ja kehitetään niitä kohtia, joissa tutkimuksen mukaan on parannettavaa.”

”Ei meidän suomalaisten tarvitse aina ruoskia itseämme, jos pärjäämme jossain muita paremmin”, eläinlääkintöneuvos Skutnabb sanoi.

TUURE KIVIRANTA

Yhdysvaltain sikatilojen voitot kasvussa

”Alkaa olla aika, että vaihteeksi siat parantavat tilan tuottavuutta”, sanoo sikatuottaja **Pat Duncanson** Minnesotasta.

USA on lieventämässä uusiutuvien polttoaineiden käyttövelvoitteita. Sen seurauksena maissin hinta on alimmillaan viiteen vuoteen.

”Halpa maissi auttaa laajentamaan sianlihantuotantoa satokaudella 2013–2014”, Purdue-yliopiston maatalousekonomisti **Chris Hurt** sanoo.

Duncanson myy sikansa termiinikaupassa. Niin hän välttyi kahtena viime vuonna suurilta tappioilta, mutta tulevana vuonna varman päälle pelaaminen vastaavasti rajoittaa voittoa. ”En myy montakaan sikaa yli 50 dollarin voitolla, koska olen jo sopinut hinnan isolle osalle tuotantoa.”

MIKE WILSON

Amerikkalainen Pat Duncanson odottaa ensi vuodesta hyvää sianlihan tuottajalle.

Rehun hinta laskussa

USA:n maatalousministeriön mukaan maissintuotanto oli viime vuonna ennätyksellinen 14 miljardia bushelia eli 355 miljoonaa tonnia.

Ennen etanolituotannon aikoja viljelijät pääsivät ylijäämämaissistaan eroon hankkimalla lisää sikoja. Enää se ei ole helppoa uuden tekniikan ja suurten investointien takia. Siksi useimmat maissinviljelijät vain toivovat, että suuret sikatilat laajentavat entisestään. Huonoina vuosinakaan tuotantoa ei juuri vähennetty.

Duncanson on yksi harvoista, joka yhä harjoittaa sekä maissinviljelyä että kotieläintuotantoa. ”Mielestäni monimuotoinen tuotanto kannattaa, mutta enää harvat ryhtyvät siihen.”

Sikasykli pyörähtää

Laajentaminen alkaa kasvattamalla lisää emakkoja ja sitä kautta porsaita. Lihasikojen määrässä se näkyy kunnolla vasta ensi vuoden lopussa. Silloin voitot jäävät jo pienemmiksi.

”Voitot pienenevät, koska tuotannon kasvu alentaa lihan hintaa ja maissin hinta hieman nousee”, Hurt selittää.

Suuret voitot kerätään maissin satokaudella 2013–2014. Silloin jokaisesta myydystä siasta jää voittoa keskimäärin 37 dollaria vuoden toisella ja kolmannella neljänneksellä, Hurt ennustaa.

Paras uutinen lihantuottajille on, että rehun hinnan nousu pysyy luultavasti maltillisena usean vuoden ajan.

”Seuraavan 3–5 vuoden aikana eläintuotannossa tapahtuu pienen pientä suhdannenousua, kun lihan kulutus henkeä kohden kasvaa Yhdysvalloissa ja väestökasvu on maltillista. Vientikin vetää koko ajan paremmin”, Hurt arvioi.

Mutta milloin sikasykli kääntyy tuottajia vastaan – ja miten he siihen reagoivat?

”Sikatuottajien tulevaisuus näyttää nyt hyvältä, mutta maissin hinta nousee väistämättä jossain vaiheessa”, Duncanson sanoo.

”Sikojen päälukua voidaan kasvattaa, kun maissi on halpaa, mutta seuraava maissin hintasokki muuttaa tilanteen. Sitten aletaan taas tehdä tappiota. Silloin avainasia on riskien hallinta.”

MIKE WILSON

ALANSA PARHAAT
ON RUNSAS KOOSTE TASOKKAITA JA MONIPUOLISIA TUOTTEITA SEKÄ PALVELUJA TARJOAVISTA YRITYKSISTÄ

ATK-OHJELMAT
VILJELYOHJELMISTO ILMAISEKSI KÄYTTÖÖN
– laskutusohjelma pelkällä vuosimaksulla
– kirjanpito tarpeesi mukaan
www.softsalo.fi/reilutarjous

APERUOKINTA
Vastaus rehuhintojen ja energian hinnan nousuun
Uusi Mech-fiber ruokinta mahdollistaa 20% enemmän maitoa samalla rehulla – parempi rehuhyötysyhde
Millä tahansa muulla vaihtoehdoilla yksinkertaisesti menetät rahaa
Tilakohtaiset räätälöidyt ratkaisut
Puh:0400-265637
Ennen ostoa ota yhteyttä
keenan mech fiber
www.keenansystem.fi

ILMASTOINNIT TYÖKONEISIIN
KHP TYÖKONEILMASTOINNIT
Laadukkaat ilmastoinnit työkoneisiin!
• Ilmastoinnit • Huoltolaitteet • Varaosat
- ilmastoinnin huoltolaite
Puh. 020 836 1000 myynti@khp-myynti.fi
www.khp-myynti.fi

KESANTO/TIENVARSISILPPURIT
www.energian.net 80 eri mallia
Myös BERTI kela- ja tasojyrsimet
ENERGIANSÄÄSTÖ OY
019 338 164, 0500 316 119

LIETEKUILUSEKOITIN
LIETEKUILU-SEKOITIN Pameco ks-40
– tehokas ja edullinen sekoitin ritilä-kuilujen ja karsinoiden sekoitukseen
– 4kw / 1450 r moottori
– sopii 30 mm:n ritilänraosta
– kuumasinkitty
PAKOLAN KONEPAJA
p. (08) 440 981, NIVALA. www.pakola.fi

LIETTEENSEKOITIN
JUKKA-POTKURISEKOITIN
Erittäin tehokas
Etsi lisätietoa netistä http://personal.inet.fi/yritys/tikkasenpaja
TIKKASEN PAJA KY
050–5642878, 74720 NIEMISKYLÄ

LÄMMITYS
Nord Mills
Pellettipolttimet
Hallilämmittimet
Pellettisiilot
Puhelin: 06 488 7029
Internet: www.nordmills.fi

MAATALOUDEN TILIKIRJAT
YLIVERTAISESTI ENITEN MYYDYT
Kattava verotieto, neuvonta ja esimerkit
Maatilatalouden tilikirja, suomi-ruotsi
Metsätal.tilikirja, suomi-ruotsi
Ajopäiväkirja, maa ja metsä + pvärahat
Lohkomuistiinpanot + lohkokortit
Maat.kuitt/laskulom + alv-tieto
MYYNTI: AGRIKETJU, K-MAATAL, KIRJAK.
Agronomi Matti Jokinen, Pori, 0400–437 215

POLTTOPUUN PILKONTAKONEET
PALAX®
www.palax.fi
Myynti: AGRI MARKET www.agrimarket.fi

POSCH PUUNTYÖSTÖKONEET
POSCH
Puunkuorimakoneet Klapikoneet
Katkaisu-halkaisukoneet Erikoissirkkelit
Pyörösahat
Tilaa laaja esite ja tutustu netissä www.energian.net
Energiansäästö Oy
P. 019–338 164, 0500–316 119

POLTTOÖLJY
Tilaa Neste-polttoöljyt meiltä
NESTE OIL
(06) 4850 500
www.poweroil.fi
POWER OIL

TRAKTORIN PERÄVAUNUT
– KIRE perävaunut kaikkeen kuljetukseen –
Seppo Kuisma Oy
Linnamäentie 3 info@seppokuismaoy.fi
24910 Halikko As. p. 02–7318 251

VILJANKÄSITTELYLAITTEET
MURSKA 220 SM
Timantinkova valssimylly kuivan ja hapotetun viljan litistämiseen.
• Herne-viljaseokselle erik. valssit, tehokas ja hiljainen
• Helppo huoltaa
www.murska.fi
www.k-maatalous.fi K-MAATALOUS

VILJAMYLLYT
VILJAMYLLYT Osttiroler
Suomessakin jo 25 vuotta.
VILJA SÄILYY JYVINÄ EI JAUHOINA.
019–338 164, 0500–316 119
www.energian.net
ENERGIANSÄÄSTÖ OY

TILAA LEHTI
Suomen 2. luetuin päivälehti
MAASEUDUN TULEVAISUUS
Lukijamäärä 313 000 (KMT S2012/K2013)
Levikki 81 774 (LT 2012)

TILAA LEHTI
koneviesti
SUOMEN KONEUSKOTTAVIN AMMATTILEHTI

SOITA NUMEROON
020 413 2321
JA VARAA OMA PAIKKASI!
Koosteet kolmen kuukauden jaksoissa:
marras-, joulu-, tammikuu
helmi-, maalis-, huhtikuu